VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 13 MAART 2025

Onderwerp: RV Startnotitie Visie op de sociale basis Haarlemmermeer (11783155)

Voorzitter: mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink

De leden: dhr. T.M. Beusenberg (vanaf 19.07 uur), mw. M.K. Denie, dhr. W. Dikkes, mw. N.M. Elfers, mw. K. van Goethem, dhr. E. Hagemeijer, dhr. J.A. Hekstra, mw. G. Knikker, dhr. H.C.M. Koning, mw. J. Koolmoes, mw. M.C.M. Roos, dhr. E. Vermeulen

Griffier: mevrouw E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: dhr. C. El Idrissi, mw. C.F.M. van der Meij

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal. Zijn we er allemaal klaar voor? Mijnheer Beusenberg heeft laten weten dat hij iets verlaat is, dus die zal iets later aansluiten.
We gaan een sessiedebat hebben over het raadsvoorstel Startnotitie visie op de sociale basis Haarlemmermeer. Met deze startnotitie wordt de raad vroegtijdig betrokken en worden afspraken vastgelegd over de te volgen procedure om te komen tot een visie op de sociale basis Haarlemmermeer. Er hebben zich geen insprekers gemeld, dus wij starten zo dadelijk meteen met de eerste termijn waarvoor u allen spreektijd heeft. Het betreft een sessiedebat dus jullie mogen in de arena en bij het spreekgestoelte komen staan. Ter afronding van de eerste termijn zal het college reageren op de gestelde vragen. Mevrouw Sedee heeft zich afgemeld dus mevrouw Meijer zal namens het college… O, mevrouw Van der Meij, wat erg! Technische vragen horen niet tot de mogelijkheid en informatieve vragen die reeds schriftelijk zijn gesteld, zijn beantwoord. In de tweede termijn is er ruimte voor vrij debat.
Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Hekstra.

De heer HEKSTRA: Voorzitter, gemeenten faciliteren een sterke, lokale sociale basis met een sterke sociale samenhang en laagdrempelige, toegankelijke voorzieningen waar mensen op elkaar kunnen terugvallen en mee kunnen doen in de samenleving. Dit doet de gemeente met behulp van het opstellen van een beleidsvisie en het uitvoeren van maatregelen.
We gaan een visie op de sociale basis opstellen omdat dit een verplichting is vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord, GALA. De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van de kaders van de visie op de sociale basis Haarlemmermeer en wordt daarom in de beginfase betrokken bij vaststellen van deze kaders.
Voorzitter, wat een mooie startnotitie. Na het lezen van deze notitie kom ik tot de conclusie dat er een schaalsprong is naar een integrale visie, naar een uitvoeringsplan. Vanuit de ChristenUnie-SGP vraag ik mij af of in de integraliteit de laagdrempeligheid van alle benodigde aanpak wordt bewerkstelligd. Zijn er voldoende vrijwilligers te betrekken bij dit plan? Je zou bijvoorbeeld bij de toewijzing van hulp voor betrokkenen kunnen vragen of iemand bij een kerk betrokken is. Dan kunnen we de eerstelijns pastorale en diaconale hulp van kerken betrekken bij dit plan.
Daar waar echt betaalde professionele hulp nodig is, laat het zich raden waar mensen geholpen moeten worden om die te vinden. In de startnotitie zijn veel onderwerpen genoemd waar dit over kan gaan. Wij als gemeenteraad zorgen met dit GALA voor een vangnet voor hen die anders de maatschappelijke

boot dreigen te missen. Daar hoort een waarschuwing bij. We zullen ervoor moeten waken dat we ons als overheid vooral richten op de regie, zonder het werk in het maatschappelijk middenveld uit te voeren. De ChristenUnie-SGP is van mening dat het een opdracht is voor de gemeentelijke overheid om in de samenleving mensen te stimuleren en te mobiliseren om naar elkaar om te zien. We steunen het voorstel om hier een projectleider voor aan te stellen en met dit onderwerp aan de gang te gaan.
Mijn raadsfractie zou met andere partijen willen nadenken over de mogelijkheid om zwemlessen gratis aan te bieden. Ik denk aan een motie Zwemlessen. Tot zover, voorzitter. Ik hoor graag ook de andere partijen over dit idee.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hekstra van ChristenUnie-SGP. Dan mag ik nu het woord geven aan mevrouw Van Goethem, GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter en ook hartelijk dank aan de griffie, het college en de ambtelijke organisatie voor het nog toesturen van de presentatie uit 2023 over het GALA, want het geheugen moest even worden opgefrist. Het blijft helaas wat ingewikkeld, maar daardoor zeker niet onbelangrijk.
De gemeente dient een startnotitie sociale basis te hebben omdat het een verplichting is vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord, het GALA. Wat GroenLinks betreft een prachtige vooruitgang om nog meer samenhang en integraliteit te bevorderen tussen de verschillende domeinen van onze gemeente en vooral om echt een stap te maken in het tegengaan van de groeiende kansenongelijkheid in onze gemeente. Met het versterken van de sociale basis versterken we in feite de gezondheid en het welzijn van alle inwoners. Ongelijkheid in gezondheid terugdringen is een gezamenlijke opdracht waar we als gemeente ook echt nog stappen in kunnen zetten, in armoedebestrijding, werk, gezonde woningen, groene, openbare ruimte, aanbod van gezond voedsel, sportvoorzieningen en maatschappelijke activiteiten in de buurt. We doen al veel als gemeente, maar het kan altijd beter en vooral beter op elkaar worden afgestemd.
Voordat ik word weggezet als linkse softie: nee, dat gaat ons niet alleen gelukkigere inwoners opleveren, maar ook geld door het tegengaan van stijgende zorgkosten of door het dubbele werk te ontdubbelen. Maar we vragen ons wel een beetje af of we dit nu echt doen omdat we het nut inzien van zo'n sociale basis en zo'n startnotitie, of dat dit toch een beetje een papieren tijger wordt als in zin 2 van de samenvatting staat 'Dit doen we omdat het een verplichting is', en we verderop lezen dat er een externe projectleider wordt geworven. Voorzitter, als je echt de verschillende visies wilt verbinden die er binnen de gemeente zijn, wilt ophalen wat er speelt in je samenleving met een participatietraject en het verschil wilt maken in het preventief inzetten op de gezondheid van je inwoners, moet dat toch juist door je eigen ambtenaren worden opgezet? Zij zijn samen met de inwoners en de dorps- en wijkraden de experts in wat hier speelt en kunnen ervoor zorgdragen dat zo'n sociale basis ook echt uitgevoerd wordt. Graag een reactie van het college hierop.
Dan ook maar meteen de vraag of de genoemde € 90.000,00 op gaat aan de projectleider, of aan het begeleiden van het participatietraject met onze inwoners, want onze voorkeur gaat ernaar uit dat het zwaartepunt van de € 90.000,00 toch echt ligt bij het participatietraject en zo het gesprek met de inwoner wordt bevorderd.
Voorzitter, het wordt als raad wel lastig kiezen als nergens in het stuk precies staat welke niet-verplichte thema's nu niet aan ons worden voorgelegd. Ook in de presentatie van 2023 vinden wij die niet zo snel terug, dus ook een reactie van het college hierop, als het kan. Wellicht hadden we hier met een recente informele sessie of iets dergelijks iets meer begeleiding in kunnen krijgen.
Wat GroenLinks betreft, missen we in de gekozen thema's in ieder geval expliciet sport. We begrijpen dat sport en bewegen naast de sociale basis een thema is binnen het GALA en het wordt genoemd in de lopende tekst, maar kunnen we ook een toezegging krijgen van de wethouders dat er ook binnen de sociale basis goed wordt afgestemd met de sportverenigingen en de mogelijkheden daar? Wij zien die namelijk als GroenLinks. Denk bijvoorbeeld aan het toegankelijker maken van sporten voor mensen in

armoede en aan het wegnemen van drempels voor mensen met een chronische ziekte of beperking, maar ook aan hoe een club of vereniging samenhang en sociale cohesie kan bieden en misschien andersom ook juist een boei kan zijn voor de verenigingen die het wat zwaarder hebben.
Ik ga daarnaast graag met mijn collega's in gesprek in de tweede termijn over welke andere sociale thema's wij nog meer zouden willen zien in het GALA. Alvast hartelijk dank.

De VOORZITTER: Hartelijk dank mevrouw Van Goethem, dan geef ik nu het woord aan de heer Dikkes, VVD.

De heer DIKKES: Dank u wel voorzitter, een integrale visie op de sociale basis in Haarlemmermeer.
Ik begin opnieuw. Een integrale visie op de sociale basis in Haarlemmermeer. Wie kan daar tegen zijn? De VVD staat ervoor om inwoners die het nodig hebben te ondersteunen. Steun wie dat nodig heeft met als doel om mensen zoveel als mogelijk weer zelfstandig hun plek in de maatschappij te geven. Immers, zoveel mogelijk zelfstandig zijn, geeft een gevoel van trots en vertrouwen. Een integrale visie op de sociale basis kan daarin erg behulpzaam zijn om te komen tot de best passende ondersteuning, maar ook om aan te geven wat er van iedereen verwacht wordt. De gemeente ondersteunt de inwoner die dat nodig heeft. Maar we verwachten dat die inwoner, waar het kan, ook zelf actief meedoet om de basis te creëren en waar het kan en nodig is, ook de omgeving van die persoon. Samen zorgen we voor een echt stevige, sociale basis.
Terecht staat in het raadsvoorstel dat er geen sprake is van één sociale basis, maar van een heel stelsel. Alle aspecten van het leven raken die sociale basis. De uitbreiding, met twee extra onderwerpen, vinden we dan ook een goed idee. Toch schuilt hierin ook een gevaar. Door alles met elkaar in verband te brengen, kan een visie ook complex, ondoorzichtig en duurder worden. Wij vragen dan ook bij het opstellen van die visie aandacht om deze concreet te maken, voor inwoners en voor de raad. Het beperken tot deze twee extra onderwerpen vinden wij dan ook juist.
In de visie willen we ook graag terugzien 'wat kan er door inwoners verwacht worden?' en 'waar gaan we als gemeente op sturen?' Doelen moeten concreet zijn en er moet een goede afweging gemaakt worden waar wij als gemeente ondersteuning kunnen en willen bieden. De VVD heeft het volste vertrouwen dat inwoners ook echt kracht hebben om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Het is dan belangrijk daarbij, indien nodig, hulp aan te bieden en niet direct in de zorgstand te schieten. Hulp in plaats van directe zorg want als we te snel en te veel willen zorgen, kan het pas echt zorgelijk worden. Zoals beschreven in het raadsvoorstel, wil het kabinet de zorg in de toekomst betaalbaar houden en dat willen we, of moeten we zelfs als gemeente ook. Dat vraagt een slimme aanpak met oog voor het individu, maar met afwegingen van de bredere context. Juist daarbij zal een integrale visie helpen.
Ten slotte willen we nog extra aandacht vragen voor het volgende. De visie die opgesteld wordt, brengt verschillende beleidsterreinen bij elkaar. Daarom is het ook een natuurlijk moment om te kijken waar die beleidsterreinen elkaar aanvullen of juist overlappen. Dat geeft mogelijkheden om ook te kijken naar de efficiency van zaken die we nu al doen. Dat samenbrengen kan die efficiency en effectiviteit vergroten. Wij verwachten dan ook dat de nieuwe visie niet alleen inzet op meer, maar ook aanzet tot het maken van een afweging over wat we al doen. We verwachten dan ook dat waar sprake zou moeten zijn van 'meer', de raad dan ook een goede afweging kan maken tussen de kosten en de baten van het 'meer'.
In de tweede termijn wil ik graag met mijn collega's van gedachten wisselen over de vraag waar de verantwoordelijkheid van de gemeente stopt, dan wel begint. Met alle uitdagingen waar de gemeente voor staat, kijkt de VVD uit naar een nieuwe visie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Dikkes, dan geef ik nu het woord aan mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Voorzitter, het Gezond en Actief Leven Akkoord verplicht ons tot een visie op de sociale basis. Dat is een feit. Het GALA vraagt om in te gaan op vier thema's. Helder. Het vraagt niet

om een dure, bureaucratische exercitie die meer kost dan oplevert. Laten we de visie scherp en werkbaar houden zonder dat Haarlemmermeer verzandt in papieren plannen en overbodige overheidssturing. De visie is verplicht, maar nergens staat dat we daar een projectleider van € 90.000,00 voor nodig hebben. Dat is gemeenschapsgeld dat beter direct naar de mensen kan die het verschil maken.
Sociale samenhang en minder eenzaamheid staan centraal in het GALA. Mooi, maar laten we eerlijk zijn: kun je je vriendschappen afdwingen met een beleidsnota? Kun je met een bankje in het park en een gesubsidieerd buurtfeest ervoor zorgen dat mensen elkaar opzoeken? Dat is niet hoe het werkt. Mensen verbinden zich via wat er al is: sportclubs, kerken, lokale tradities. Het GALA vraagt geen bemoeizucht, dus laten we die ook niet toevoegen. Geef ruimte aan wat Haarlemmermeer al heeft, in plaats van dure plannen te bedenken.
Maar als we dit doen, moeten we het wel goed doen. Meer samenhang en minder eenzaamheid klinkt prachtig, maar moet gemeten worden. Het GALA vraagt een verantwoording, maar zegt niet wat succes is. Ik wil geen visie voor mooie woorden en dure beloftes, geen rapporten met jargon over sociale basis, maar data. Hoeveel mensen voelen zich minder eenzaam en hoeveel kost het echt? Zonder dat wordt het een feelgoodproject dat geld opslokt zonder iets op te leveren.
Laten we samenhang dan ook echt betekenis geven. Voor ons betekent het koesteren wie we zijn als Haarlemmermeer. Onze lokale cultuur, tradities, geschiedenis. Dat bindt mensen. Ik stel voor dat we in de visie ruimte maken voor wat ons eigen maakt. Ondersteun verenigingen die onze Nederlandse waarden levend houden, zoals historische clubs of evenementen rond Sinterklaas en Koningsdag. Dat is samenhang die werkt en niet van bovenaf wordt opgelegd.
Voorzitter, het akkoord dwingt ons tot een visie, maar wij bepalen hoe we dat invullen.

De VOORZITTER: Mevrouw Roos…

Mevrouw ROOS: Laatste zin. Laten we kiezen voor een sobere, praktische aanpak. Geen bureaucratie, geen betutteling, echte verantwoordelijkheid, meetbare resultaten en aandacht voor onze eigen identiteit. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mag ik nu het woord geven aan Lid Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, laat ik vanavond eens beginnen met een compliment want we hebben hier in Haarlemmermeer namelijk best een mooie, sociale basis opgebouwd. Maar het is fijn dat via het rijk een regeling op gang is gebracht om die basis te versterken, het Gezond en Actief Leven Akkoord. Het is hard nodig nu de jeugd van gisteren de senioren van morgen zijn. Bedenk dat in 2030 ruim 24% van de inwoners in Nederland boven de 65 jaar zal zijn.
Ik zal vanavond een aantal punten hier uitlichten. Mijn eerste punt betreft de SPUK-regeling voor valpreventie. Het bedrag is immens hoog ten opzichte van de andere doelstellingen. Dit terwijl we wel weten dat we al veel aan valpreventie doen. Er zijn bijvoorbeeld gratis cursussen. We geven Sportservice en er zitten valcursussen in veel basiszorgverzekeringen. We zijn dus nieuwsgierig hoe dit hoge bedrag tot stand is gekomen.
Mijn tweede punt is de leefomgeving. In de startnotitie lijkt die alleen zijdelings genoemd te worden. Dit terwijl juist onze leefomgeving een zeer grote invloed heeft op ons welzijn. Denk aan onze insprekers over afvaldumping, losse stoeptegels of bomenkap. We willen een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, een gezonde leefstijl en zeker het versterken van de mentale weerbaarheid en de mentale gezondheid. Volgens de SPUK-regeling krijgen we drie jaar lang € 78.000,00 voor de leefomgeving. In mijn ogen is dat net genoeg om in elk dorp en wijkkern een pot met geraniums neer te zetten. Dit punt verwacht ik zeker terug in de uitwerking van de startnotitie.
Als laatste mis ik de domeinoverstijgende regionale preventie-infrastructuur nog. Kan het college hier nog wat op toelichten misschien? Tot zover.

De VOORZITTER: Nou, dat is mooi binnen de tijd. Mijnheer Koning van het CDA mag nu het woord voeren.

De heer KONING: Voorzitter, wij moeten een visie op de sociale basis opstellen. Dat is een verplichting vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hiertoe gaan we een projectleider inhuren. De kosten zijn geraamd op € 90.000,00. Die kosten blijken al in de begroting te zijn opgenomen, inclusief een budget voor participatie. Het kost dus geen extra geld. Wat krijgen we geleverd van deze externe projectleider? Een visie op sociale samenhang, c.q. samenlevingsopbouw, mantelzorg, het tegengaan van eenzaamheid, inzet van vrijwilligers en professionals in het Sociaal Domein, een betere samenwerking van zorgpartners en een versterking van integraal werken tussen het sociale en ruimtelijke domein. De projectleider gaat input ophalen zowel intern ambtelijk, als bij externe partijen. Bij die laatste kan gedacht worden aan inwoners en maatschappelijke organisaties. Ook inventariseert de projectleider bestaand beleid. Naast het opstellen van de visie stelt de projectleider ook nog een uitvoeringsplan op. Dit raakt bijna alle aspecten van het dagelijks leven, te weten, sociale contacten, ontmoeting, onderwijs, opgroeien en opvoeden, werk, bestaanszekerheid, gezondheid, wonen, bewegen, elkaar helpen, recreëren, cultuur en veiligheid. Bijna het hele werkpakket van de gemeente.
Het zal lastig worden dit allemaal onder een gemeenschappelijke noemer te brengen, maar het beleid en de uitvoering gaan hierdoor beter aansluiten bij de leefwereld van bewoners, waardoor de preventie wordt versterkt.
Het is dus een verplichting. Het is heel breed en de gelden zijn al in de begroting opgenomen. Het CDA vindt het ook een hele uitdaging en heeft op voorhand twijfels of het allemaal wel gehaald en gerealiseerd zal worden. Maar het CDA houdt ervan als de lat hoog wordt gelegd. Net als de VVD zijn ook wij benieuwd naar de conceptvisie. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker, D66, mag nu.

Mevrouw KNIKKER: Dank u, ik ben niet zo lang als mijn voorganger, mijnheer Koning.
Voorzitter, ondersteuning laten aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Dat is het uitgangspunt van het versterken van de sociale basis. Wat D66 betreft, is een sterke sociale basis een basis waarin iedereen kan meedoen in onze gemeente. Wij ondersteunen dan ook de richting van het college, zoals nu opgenomen in de startnotitie met de zes thema's. Vier verplicht, mijn collega's hebben het al gezegd, en twee waar we vanuit Haarlemmermeer aandacht aan willen geven.
Toch heeft ook D66 nog twee punten die wij graag zouden willen terugzien in de uitwerking van de visie sociale basis. Het eerste punt is innovatie en digitalisering. De startnotitie benoemt preventie als middel om zorg toegankelijk en betaalbaar te houden en daar hoort wat ons betreft toch ook echt de rol van digitalisering en e-health bij om structureel te kunnen bijdragen aan preventie en welzijn.
Als we dan kijken bij andere gemeenten, zijn er heel veel voorbeelden op te halen. Zoals in Eindhoven, waar ze werken met digitale meldpunten en data-analyses waardoor sociale problematiek vroegtijdig wordt herkend, of Groningen, waar buurtapps en e-health zorgpunten toegankelijk worden gemaakt. Dat voorkomt escalatie en helpt inwoners sneller.
Het investeren in digitale buurtplatformen, vroegsignalering met data, zodat hulp laagdrempelig is en effectief, vraagt wat D66 betreft aandacht en dient opgenomen te worden in de visie die nog uitgewerkt wordt.
Het tweede punt waar we aandacht voor willen vragen, is mentale gezondheid. Daar heb ik ook al een collega over gehoord. De startnotitie benoemt natuurlijk gezondheid, maar de mentale gezondheid, een onderwerp waar we de afgelopen jaren steeds meer over horen, zeker waar het gaat over onze jongeren, blijft nog wat onderbelicht. Ook hier kunnen we natuurlijk bij onze buurgemeenten kijken wat voor goede best practices er al zijn. Zoals in Utrecht, met wijkgerichte inlooppunten voor mentale gezondheid, zodat mensen zonder drempels hulp krijgen. Of het opgezette programma W in de Wijk

van de gemeente Amsterdam, waar in buurthuizen ervaringsdeskundigen actief bijdragen aan de mentale gezondheid. Gelukkig zijn ze ook al in Hoofddorp te vinden, maar nog niet in de andere kernen. Of de inzet van mentale gezondheidscoaches, zoals in Den Haag. Zij zorgen voor directe ondersteuning en minder lange wachtlijsten.
Voorzitter, wat D66 betreft, zijn dit dus oplossingen die investeringen waard zijn en die opgenomen dienen te worden in de visie waaraan gewerkt wordt. Door preventie slimmer te organiseren met digitalisering en mentale gezondheid, dus structureel te verankeren in die sociale basis, zorgen we ook voor een toekomstbestendig Haarlemmermeer waarin iedereen snel en effectief de juiste ondersteuning krijgt. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Ondertussen ga ik vertellen dat het college een visie op gaat stellen op de sociale basis, dat wisten jullie vast nog niet, omdat dit een verplichting is vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord. Jullie wisten niet dat deze visie eigenlijk uiterlijk 2024 opgesteld had moeten zijn. Dus de startnotitie komt misschien wat laat.
Sociale basis is een vaag begrip. Dat heb ik al gehoord aan de bijdragen, iedereen heeft daar zo zijn eigen uitleg voor. We hebben geleerd dat dit het fundament van het stelsel van zorgondersteuning en participatie in de gemeente is. Dat Gezond en Actief Leven Akkoord komt voort uit het ultieme maakbaarheidsdenken. Vanuit het gemeentehuis gaan wij een gezonde generatie creëren in 2040. Ga er maar aan staan.
Er zijn gemeenten die in 2024 de visie af hadden, sommige zelfs al eerder. Het zijn er zelfs zoveel dat het Verwey-Jonker Instituut al onderzoek heeft gedaan naar twaalf gemeenten die hun huiswerk op orde hadden. Uit dat onderzoek blijkt dat de beleidsmatige verwachtingen van de sociale basis weliswaar hoog zijn, maar dat de onderbouwing van deze verwachtingen, de beleidstheorie, weinig concreet uitgewerkt is in de stukken. Daarmee bedoelen zij dat niet wordt onderbouwd waarom het aannemelijk is dat A doen tot B leidt. Een aanname die wel geregeld terugkomt in het beleidsstukken is, en dat is een beetje kort door de bocht gesteld, dat zorgen voor een collectief aanbod in de wijken ook leidt tot meer gebruik hiervan, wat de behoefte aan meer specialistische of individuele hulp zou moeten verminderen. Er worden weinig expliciete verwijzingen gedaan naar kennis of inzichten uit de praktijk of wetenschap om de veronderstellingen te onderbouwen. Hierdoor, zo zei het onderzoeksbureau, kunnen de redeneringen het karakter krijgen van wensdenken. Forza! wil dus meegeven dat we een visie verwachten waarin doelen gesteld worden die concreet en meetbaar zijn door middel van de methode Duisenberg. We kunnen een slimme volger zijn want er zijn inmiddels al zoveel visies. Maar goed, over dat slimme volger zijn, wil ik wel praten in de tweede termijn en vooral over het meetbaar maken.
Forza! heeft de visies van Oss en Amsterdam met elkaar vergeleken. Hoewel beide kaders inzetten op een stevige sociale basis, verschilt de aanpak aanzienlijk. Oss legt meer de nadruk op langetermijnvisie en gemeenschapsvorming, terwijl Amsterdam een concretere en meer sturende aanpak kiest met de focus op specifieke doelgroepen en thema's. De vraag die wij hieruit distilleren is: wat voor gemeente wil Haarlemmermeer zijn? Sturend vanuit de maakbaarheidsgedachte of faciliterend vanuit een positief mensbeeld? Misschien is dit ook een onderwerp om in de tweede termijn te bespreken.
Forza! verbaasde zich, net als anderen, over het bedrag van € 90.000,00 voor het aantrekken van een projectleider. Misschien komt dit omdat naar onze mening in het obesitastraject dat doorlopen is de projectleider er eigenlijk niets van heeft gebakken, dus neem in ieder geval niet dezelfde.
Forza! schrijft overigens met liefde de hele visie. Wij doen dat voor € 10.000,00 en hij is voor de zomer klaar. We zien de opdracht graag tegemoet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Inmiddels is mijnheer Beusenberg binnengekomen dus mijnheer Beusenberg van SRH mag het woord voeren.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. De sociale basis vormt het fundament van onze samenleving. Het gaat over onze inwoners en omgeving en de gemeenschappen waarin zij leven. Dit raakt alles, van onderwijs en werk, tot zorg, veiligheid en ontmoeting. Wij staan voor een samenleving waarin mensen naar vermogen bijdragen en waarin de overheid een ondersteunende rol speelt en geen betuttelende.
Deze startnotitie is een verplichting vanuit het rijk. Maar laten we er dan ook echt een lokale invulling aan geven. Het versterken van mantelzorg, het bestrijden van eenzaamheid en het ondersteunen van vrijwilligerswerk zijn waardevolle speerpunten. Maar laten we daarbij de kracht van de samenleving benutten in plaats van steeds weer nieuwe structuren en kosten op te tuigen.
De uitgave van € 90.000,00 voor een externe projectleider baart ons zorgen. Is dat echt nodig? Waarom benutten we niet de kennis die al binnen onze organisatie aanwezig is? Wij pleiten voor minder bureaucratie en meer directe ondersteuning aan onze inwoners en initiatieven die al functioneren. Daarnaast is het essentieel dat deze visie niet leidt tot onnodige regelgeving en bemoeienis. De overheid moet faciliteren waar nodig, maar vooral de ruimte laten aan de samenleving zelf. Daarom vragen wij het college: hoe wordt voorkomen dat deze visie uitdraait op meer papier en minder daadwerkelijke impact?
Voorzitter, laten we investeren in sterke gemeenschappen, niet in dikke rapporten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan geef ik nu mevrouw Elfers van HAP het woord

Mevrouw ELFERS: Hij mag inderdaad wel wat lager, dank u. Ik ben niet zo groot als de mannen hier in deze zaal.
Voorzitter, niet altijd verschijnt er een glimlach op het gezicht van HAP als er weer een visie onze kant op komt want uiteindelijk gaat het niet om de woorden op papier, maar om de praktijk. Deze visie brengt wel een glimlach op het gezicht van HAP want deze heeft als doel om papier beter te laten aansluiten op de leefwereld van onze inwoners. Al onze inwoners. De praktijk dus.
Preventie wordt in dit document genoemd als belangrijk middel om de fysieke en mentale gezondheid van alle inwoners te verbeteren. Voorzitter, dit sluit naadloos aan op de visie van HAP op zowel fysieke, als mentale gezondheid.
Daarnaast zijn wij blij te lezen dat de samenwerking met de eerstelijnszorg en onze zorgpartners op gebieds- en wijkniveau versterkt zal worden. Wat HAP betreft, worden daar verenigingen, als sociale partner, aan toegevoegd. Want voorzitter, we zijn het aan onze inwoners verplicht om ons te allen tijde ervoor in te spannen dat iedereen toegang heeft tot betaalbare en uitvoerbare zorg wanneer dat nodig is. Wat HAP betreft, gelden diezelfde inspanningen ook op het gebied van preventieve mogelijkheden.
Voorzitter, om de doelstellingen binnen deze visie te kunnen halen, is het van essentieel belang dat we als gemeente plekken hebben waar mensen laagdrempelig samen kunnen komen om elkaar te ontmoeten, te ondersteunen, dingen te kunnen ondernemen, of om juist te ontspannen. Een 'samen-leving' dus.
Voorzitter, u kent mijn fractie als de fractie die het belang van het hebben van laagdrempelig ontmoetingscentra in onze dorpen en wijken, al jaren bepleit. We zijn daarom blij dat dit nu ook nadrukkelijk naar voren komt.
Voorzitter, laat deze visie vooral zijn waar zij voor bedoeld is: verbeteren, verbinden en versterken van dat wat er al is en niet weer een visie om het hebben van een visie en, in dit geval, omdat het een verplichting is. We kijken uit naar de uitwerking hiervan, net als alle andere partijen. We willen ook benadrukken dat gezondheid allesomvattend is, voor al onze inwoners, van mentaal tot fysiek, van nul tot zo lang mogelijk. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel dan hebben we nog twee sprekers in de zaal, van PvdA en GEZOND Haarlemmermeer. EEN Haarlemmermeer en BVNL zijn afwezig. Wie mag ik als eerste het woord geven? Mijnheer Hagemeijer van GEZOND Haarlemmermeer.

De heer HAGEMEIJER: Voorzitter, de visie op de sociale basis, een visie die noodzakelijk is, maar tegelijkertijd wel complex en veelomvattend. Zo gaat het onder andere over samenhang, sociale samenhang, mantelzorg, eenzaamheid, vrijwilligerswerk, samenwerken met zorgpartners. Dit zijn allemaal cruciale thema's en daar ligt de uitdaging: hoe houden we de focus?
We zien dat beleidsterreinen steeds meer overlappen. Zorg raakt welzijn, welzijn raakt aan participatie en dat alles heeft te maken met het modewoord van tegenwoordig, bestaanszekerheid voor onze inwoners. Dit goed organiseren vraagt om nauwe samenwerking tussen gemeentelijke afdelingen onderling, maar ook met onze sociale partners. Laten we eerlijk zijn, samenwerking tussen twee partijen is al lastig en met zoveel partijen wordt het helemaal een uitdaging.
De samenwerking tussen zoveel partijen moet goed geregeld worden want op papier is samenwerking heel makkelijk, maar de praktijk is weerbarstig. Afdelingen werken met verschillende budgetten, verschillende doelstellingen, zijn anders georganiseerd en dat geldt ook voor onze sociale partners. Als we echt integraal willen werken, moeten we dus daar expliciet op sturen. Daar komt bij dat ambtelijke capaciteit onder druk staat. Het schrijven van deze visie en het opstellen van het uitvoeringsplan hebben we uitbesteed, dus dat zal wel goed komen. Maar de overleggen om tot visie te komen, de uiteindelijke uitvoering en de borging van de visie, komen wel bij ons ambtelijk apparaat te liggen.
Maar met de huidige werkdruk is de vraag gerechtvaardigd: hebben we wel voldoende capaciteit om dit tot een goed einde te brengen? Hoe zit het dan met onze sociale partners? Hebben bijvoorbeeld vrijwilligers hier nog allemaal wel tijd voor en zin in? Als we willen dat deze visie meer wordt dan een mooi werkstuk, moeten we ervoor zorgen dat we de juiste mensen en middelen vrijmaken. We zien dat ook graag terugkomen in de uiteindelijke visie.
Voorzitter, als we deze visie breed en ambitieus oppakken zonder duidelijke keuzes, lopen we vast. Dus laten we zorgen dat we realistisch blijven, dat we prioriteren en de capaciteit inzetten waar die de meeste impact heeft want een sterke sociale basis begint niet met heel mooie woorden en heel veel woorden, maar met gerichte, haalbare stappen. We zien de visie met interesse tegemoet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Denie, PvdA

Mevrouw DENIE: Dank u wel voorzitter. Nou, bla, bla, bla, we staan hier, startnotitie, visie, hartstikke mooi stuk. Het is eigenlijk vrij leeg. Dat is wat ons betreft wel fijn want dan kunnen we er veel over zeggen. Het eerste waar we aan dachten als fractie toen we het lazen, was 'wij gaan het hebben over wat goed is, maar is het niet ook heel belangrijk om de inwoners zeggenschap te geven want het gaat over hun eigen woonomgeving?' Dat eigenaarschap en dat zeggenschap geven, moet wat ons betreft echt een grote rol hebben in de uitvoering van het proces.
We vonden daarbij ook het woord bestaanszekerheid belangrijk. Dat is een fundament voor participatie. Hoe zorgen we er dan voor dat, als we meer eigenaarschap geven, ook mensen die minder goed in de bestaanszekerheid zitten, participeren?
Dan hadden wij ook nog een punt over beslispunt 2, dat zijn de twee alternatieve doelen die het college meeneemt. Wij vroegen ons af: waarom geef je ons als raad niet vijf of zes doelen, zodat wij ook een keuze kunnen maken 'welke punten nemen we wel en welke punten nemen we niet mee?'
Wij willen ook nog graag de rol van ontmoetingsplekken toevoegen aan de visie/startnotitie. Bij die samenwerking in het ruimtelijke en het sociale domein is het belangrijk dat we laagdrempelige ontmoetingsplekken faciliteren die bijdragen aan inclusie en daarmee ook het tegengaan van eenzaamheid. Hieronder vallen ook jongerencentra. Al eerder vanavond had mijn collega van de HAP het over de vechtpartijtjes in de winkelcentra. Wat gaan jongeren doen op het moment dat wij niet voorzien in plekken of mogelijkheden om zichzelf te vermaken?
Dan willen we het ook nog graag even hebben over het gedeelte onderwijs want dat is ook onderdeel van die sociale basis. Wij willen graag zien dat we iets opnemen over het tegengaan van laaggeletterdheid. We weten dat een op de drie kinderen kans loopt om laaggeletterd van school te

gaan en dit tegengaan reikt dus verder dan slechts 'naar school toe gaan'. Het maakt daarmee onderdeel uit van kansengelijkheid, of beter gezegd, kansenongelijkheid. Door veelvuldig wetenschappelijk onderzoek weten we inmiddels dat laaggeletterdheid een grote negatieve invloed heeft op de levensstijl en daarmee op de gezondheid van het individu.
Dan ook nog eventjes over die € 90.000,00 voor de projectleider inclusief het geld voor het participatietraject. Kan het college daar iets meer verduidelijking op geven? Voor hoelang wordt de projectleider aangesteld? Waar gaat ongeveer die € 90.000,00 naartoe? Het hoeft niet helemaal in detail, maar het is natuurlijk wel een heel groot bedrag voor zo'n klein stukje toelichting.
Ook ik vind het een beetje lastig om het over het proces te hebben want dat trekt de aandacht weer weg van het stuk. Maar ik ga het toch doen. Waar worden wij betrokken als gemeenteraad? Dat werd kort tot vrijwel niet omschreven. Wij zouden toch graag een procesvoorstel zien met beslismomenten waarmee wij dus ook weten wanneer we ongeveer geïnformeerd kunnen worden en of we eventueel een keuze kunnen maken.

De VOORZITTER: Was dat uw laatste punt, mevrouw Denie? U bent door uw tijd heen.

Mevrouw DENIE: Dan zal ik het mijn laatste punt moeten laten zijn nu. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heeft nu iedereen zijn inbreng gedaan voor de eerste termijn en wil ik graag het college de gelegenheid geven om te beantwoorden. Voor daarna heb ik ook al heel wat onderwerpen gehoord voor de tweede termijn. Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: De juiste achternaam wordt op zich al gewaardeerd. Maar er komen ondertussen ook nog antwoorden binnen dus het is nog wat snel bij elkaar schrapen.
Dank allemaal voor alle mooie woorden en veel complimenten, ideeën en suggesties waarvan ik denk dat we die echt mee kunnen nemen. Sommige dingen kunnen niet, maar daar kom ik zo op terug.
Waarom is dit zo belangrijk? Natuurlijk niet alleen omdat het een verplichting is, maar omdat we met elkaar in deze gemeente, en eigenlijk in deze hele samenleving, een beweging moeten maken. Een beweging van zorg naar welzijn en van welzijn naar de wijk. De heer Hekstra van ChristenUnie-SGP begon daar eigenlijk al heel mooi mee vond ik. Die gaf aan 'we moeten stimuleren en mobiliseren om naar elkaar om te zien'. Eigenlijk is dat precies wat het is. U vraagt daarbij 'neem dan ook de kerk mee'. De kerk is niet voor iedereen, maar voor heel veel mensen natuurlijk een sociale basis die zeker betrokken moet worden voor diegenen voor wie dat van toepassing is. Maar met name dat stimuleren en mobiliseren om naar elkaar om te zien, is volgens mij de basis van waar we waar we naartoe moeten. Ik heb verschillende keren gehoord 'maak het ook meetbaar'. De Duisenbergmethode kwam daarbij natuurlijk verschillende keren terug. In het stuk staat dat dat zeker onderdeel is van waar we mee bezig zijn. Het lastige is natuurlijk dat preventie heel vaak niet meetbaar is want succesvolle preventie zie je niet. Die vindt plaats op plekken voordat mensen in zorg of elders terechtkomen. Dat is juist de bedoeling van preventie. Dus ik vind het hartstikke belangrijk dat we die Duisenbergmethode hierop toepassen. Als we daarmee maar niet zeggen 'als we het niet kunnen meten, dan is het dus niet succesvol'. Want eigenlijk, nogmaals, is het als het onzichtbaar is misschien wel juist heel succesvol.
Ik probeer her en der nog wat vragen op te pakken. Mevrouw Van Goethem, u gaf aan 'we doen al heel veel als gemeente, maar we kunnen nog veel meer'. Dat ben ik op zich met u eens, maar het grote probleem is wel dat we tegen de grenzen van ons kunnen aanlopen en dat is juist waarom we die visie moeten maken. We kunnen niet meer iedereen langdurig in het ziekenhuis opnemen. We kunnen niet meer iedereen langdurig daarna verzorgen. We moeten met elkaar andere manieren vinden om voor elkaar te zorgen.

De VOORZITTER: Als u even stopt? Er is een interruptie maar u heeft niet heel veel tijd meer, dus kort.

De heer VERMEULEN: Dan ga ik een heel korte vraag stellen. Ik haalde net een onderzoek aan dat al gedaan is naar de visie van twaalf gemeenten door een onderzoeksbureau. Dat wil ik graag met u delen, maar bent u bereid om de kritiekpunten die zij noemden daarin mee te nemen? Dat zou kunnen voorkomen dat we een te zweverig stuk maken waar geen meetbaarheid in zit.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Het lijkt me zinvol dat we dat eerst bekijken voordat ik die toezegging doe want dat vind ik wel wat ver gaan op een stuk dat ik niet ken. Ik neem het stuk graag van u aan en dan zullen we kijken wat we daar wel of niet mee kunnen.
De vraag die verschillende keren is gesteld was 'waarom een projectleider? Wat kost die eigenlijk en moet het niet juist door je eigen ambtenaren gedaan worden?' Op zich ben ik het met dat laatste wel eens, maar de andere kant is dat het expertise vergt die we weliswaar in huis hebben, voor een deel, maar die eigenlijk al bezet is. Dus daar heeft het voor een groot deel mee te maken. Expertise en onze ambtelijke capaciteit. De projectleider is voor zes maanden ingehuurd en de rest van het budget – ik heb dat hier niet paraat – is voor de participatie.
Even kijken hoor. Een toezegging op sport. Die kwam ook verschillende keren terug. Ja, dat heeft dan misschien toch net niet voldoende duidelijk in deze startnotitie gestaan want sport is natuurlijk hiervan een onlosmakelijk onderdeel. Dat geldt overigens voor het hele verenigingsleven, of dat nu in de vorm van het kerkelijke is, of dat je bij de fanfare zit of bij een toneelvereniging, dat maakt me eigenlijk niet uit. Juist dat zijn onderwerpen die heel erg bijdragen aan die sociale basis en ook aan het gezond houden van onze samenleving.
Even kijken hoor. Ja, mevrouw Roos. U vroeg ook 'we willen data'. Hoeveel mensen zijn er bijvoorbeeld minder eenzaam? Daar heb ik al iets over gezegd. Dat lijken we ook dingen die vooral terug moeten komen in die uitvoeringsagenda.
Mevrouw Koolmoes had het over valpreventie. U zei 'daar gaat ongelooflijk veel geld naartoe en daar doet Sportservice al wat voor', en u noemde er nog een paar die ik even niet zo snel kon opschrijven, maar dat zijn nu juist de partijen die vanuit de SPUK betaald worden om die valpreventie te doen. Dus er komt niet nog meer op valpreventie, maar Sportservice Haarlemmermeer voert voor ons de valpreventie uit.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes heeft een verduidelijkende vraag. U heeft nog maar een klein beetje tijd.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, ik ga het heel kort houden. Dat klopt. Het tweede punt dat ik noemde was dat het ook in de basiszorgverzekeringen vaak gratis zit. Ik neem aan dat die de SPUK-regeling niet betalen. Klopt dat?

Wethouder VAN DER MEIJ: Mag ik een verduidelijkende vraag stellen? Wie betalen niet?

Mevrouw KOOLMOES: We zijn allemaal verzekerd met een zorgverzekering en als je op een bepaalde leeftijd komt, kan je via je basiszorgverzekering geld krijgen om aan valpreventie te doen of je kunt meedoen aan cursussen of iets dergelijks. Ik neem aan dat de SPUK-gelden van het rijk niet bij de zorgverzekeraars vandaan komen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nee. Nee, die komen niet bij het zorgverzekeraars vandaan. Die komen gewoon uit het rijk en nogmaals, dat is een SPUK, dat is geoormerkt geld en dat mogen we ook aan niets anders uitgeven dan aan valpreventie. Laat ik even duidelijk zijn, die valpreventie is ongelooflijk essentieel want het klinkt inderdaad als heel veel geld, maar als je kijkt naar wat er aan ziekenhuiszorg en nazorg et cetera nodig is als je die valpreventie niet doet, is dat vele, vele malen hoger.

De VOORZITTER: Misschien is dit iets om verder te bespreken, maar u bent echt riant door uw tijd heen nu.

Mevrouw KOOLMOES: Dat begrijp ik, voorzitter, maar het is niet het antwoord. Ik denk dat het college mijn vraag niet helemaal begrijpt, mag ik hem alstublieft nog een keer stellen?

De VOORZITTER: Nee.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dan was het voor mij blijkbaar een wat technische vraag.

De VOORZITTER: Laten we het daar maar bij houden.

Wethouder VAN DER MEIJ: Even kijken, ik ga naar D66. U gaf aan 'mentale gezondheid, W in de Wijk, heb daar aandacht voor'. W in de Wijk hebben we. Daar zijn we natuurlijk druk aan het kijken naar hoe we dat eventueel kunnen uitbreiden en wat we daar meer voor nodig hebben.
Ook bij IZA, de evenknie van GALA zogezegd, zit een transformatieplan specifiek op mentale gezondheid gericht want we zien allemaal dat de mentale gezondheid afneemt en voor veel bijkomende problemen zorgt. Dus juist die mentale gezondheid heeft heel erg de aandacht. Zowel in het GALA-stukje, bijvoorbeeld met W in de Wijk, als in het IZA-gedeelte.
Innovatie en digitalisering die u ook noemt, komen ook terug in het IZA-gedeelte. U noemt heel specifieke voorbeelden waarvan ik denk 'dat is meer iets voor straks in die uitvoeringsagenda'. Dit is de visie, hoe gaan we dat met elkaar fiksen en die sociale basis zo stevig neerzetten dat we de vragen die er komen steeds meer en steeds lager in de wijk kunnen beantwoorden? Dus de actieve plannen, zogezegd, komen in de uitvoeringsagenda.
Volgens mij heb ik zo al mijn vragen gehad. Ik krijg mijn blaadjes niet van elkaar. Daar komt ie. Mevrouw Denie, u vroeg nog 'waarom niet zes punten, bijvoorbeeld?' Dat is omdat wij dit heel goede en weldoordachte punten vonden. U had ze natuurlijk, uiteraard, zelf aan kunnen dragen nu, maar dat heeft u ook niet gedaan.
Wanneer wordt u weer betrokken? Dat was ook een vraag over het procesvoorstel. Dat is uiteraard als de visie klaar is want die moet door deze raad vastgesteld worden en het uitvoeringsplan komt ook uw kant op.

De VOORZITTER: Nu wilde ik een rondje gaan kijken wie er nog onbeantwoorde vragen heeft, maar ik vermoed dat mevrouw Van Goethem nog onbeantwoorde vragen heeft.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat mijn vraag door de wethouder ook een beetje verkeerd is geïnterpreteerd want ik hoor de wethouder een nette reactie geven op haar indruk dat ik had gezegd dat er meer moest worden gedaan door de gemeente. Dat is niet wat ik heb gezegd. Ik heb gezegd dat beter op elkaar moet worden afgestemd wat we aan het doen zijn. Daarin had ik dus nog wel de vraag hoe we borgen, als de projectleider – wat ik ook terug lees in het stuk – eigenlijk de bestaande stukken en de bestaande visies bij elkaar veegt en dan kijkt 'wat is er nog extra nodig of nieuw nodig?', dat er dan ook daadwerkelijk een gezamenlijke, betere afstemming onderling binnen de gemeente is.

De VOORZITTER: Ja, die vraag had ik inderdaad ook nog genoteerd.

Wethouder VAN DER MEIJ: Zo had ik hem niet opgeschreven in ieder geval, maar ik snap uw vraag nu wellicht beter want het gaat natuurlijk om veel meer dan bij elkaar vegen van een stukje uit het fysiek domein, een stukje uit het Sociaal Domein en noem maar op. Het gaat echt om die integrale blik daarop. Wij krijgen daar als college binnenkort ook een informatiebijeenkomst over; hoe gaan we dat doen? Hoe

gaan we elkaars taal spreken en hoe maken we dat zo'n visie dan ook inderdaad niet alleen in het Sociaal Domein landt, want daar zien we dat iedereen wel snapt wat er nodig is, maar hoe gaan we dat met elkaar, ook met dat fysieke domein, daadwerkelijk vorm en inrichting geven? Dat is inderdaad niet de taak van een projectleider want die is dan weer verdwenen. Maar daar is zeker aandacht voor. Dat vraagt ook cultuur. Dat is ook niet iets dat van vandaag op morgen gaat. Daar heeft u overigens als raad ook nog een rol in, om dat uit te dragen, en ik als wethouder en al onze mensen intern ook. Dus daar is absoluut oog voor.
Nu denk ik wel dat ik de vragen af heb, maar ik weet het niet zeker. Ik kijk ook nog even.

De VOORZITTER: Ik had alle vragen al wel gezien, maar blijkbaar… Nou, nee. Ik wil graag voldoende gelegenheid geven…. O, mevrouw Knikker, u heeft toch nog een onbeantwoorde vraag. Is dat de laatste? Nog één. Komt u er dan ook even bij staan en dan gaan we daarna naar de tweede termijn.

Mevrouw KNIKKER: Ik zat na te denken, voorzitter, is het nou een vraag? Misschien is het meer een verduidelijking. Het gaat over de thema's en de kaders die we als raad meegeven en het onderwerp digitalisering en innovatie. Mijn punt was vooral dat het toch eigenlijk ook heel expliciet in die visie benoemd hoort te worden als één van de thema's die we heel erg belangrijk vinden. Dus ja, ik heb voorbeelden genoemd. Dat is veel meer in de uitvoering en dat komt veel later. Maar de vraag aan het college is: bent u het met ons eens dat aandacht voor digitalisering en innovatie explicieter in die visie opgenomen zou kunnen worden?

De VOORZITTER: Gaat daar een antwoord op komen?

Wethouder VAN DER MEIJ: Laat ik het zo zeggen, ik ga ervan uit dat het in de visie terugkomt. Niet in de startnotitie, maar wel in de visie.

De VOORZITTER: Dan twee heel korte vragen en daarna is er voldoende gelegenheid voor de tweede termijn.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, maar ik had een vraag gesteld over de domeinoverstijgende regionale infrastructuur. Wilt u daar nog op ingaan?

De VOORZITTER: Ja. Misschien is het handig dat mevrouw Denie haar vraag ook stelt.

Mevrouw DENIE: Ja. Dank u wel. Twee korte vragen. Wil het college misschien schriftelijk terugkomen op de verdeling van het budget tussen projectleider en participatie?
Daarnaast zei de wethouder dat het college terugkomt bij ons bij de vaststelling van de visie. Wanneer kunnen we dat dan ongeveer verwachten?

De VOORZITTER: Oké, dit was misschien wel weer tenveel tegelijk, of is het gelukt? Oké.

Wethouder VAN DER MEIJ: Op de laatste vraag kan ik ook alleen nog maar zeggen dat de projectleider voor zes maanden is aangesteld, of dat dat een project is van zes maanden. Dus ik verwacht nog dit jaar, maar zeker na het zomerreces.
Dan ging het nog even over de... Ik heb een antwoord, maar ik kan het zo snel niet vinden.

De VOORZITTER: Misschien kunt daar later dan op terugkomen of schriftelijk het antwoord geven.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik moet ook nog wat herstellen. Vaststellen visie augustus/september? Dank u wel.

De structuur, de regionale samenwerkingsstructuur zorg en welzijn Haarlemmermeer, staat dus al en die komt ook weer voort uit IZA en daar zijn we… Dat was uw vraag, sorry. Ik ben lekker warrig bezig, maar die staat.

De VOORZITTER: Nu was ik ook in verwarring. Oké, zijn nu alle vragen beantwoord? Dan wil ik nu graag overgaan naar de tweede termijn. Dank u wel.
Ik heb een vier- à vijftal onderwerpen gehoord en ik zeg het op deze manier omdat ik vermoed dat twee onderwerpen samengevoegd kunnen worden. Ik heb van ChristenUnie-SGP gehoord over zwemles en of dat gratis zou moeten worden. Van GroenLinks 'moeten we het niet ook over andere sociale thema's hebben?' Van de VVD 'waar begint de verantwoordelijkheid en waar stopt die?' Dan komt het punt dat ik bij Forza! heb gehoord 'wat voor overheid willen we zijn?' Ik vermoed dat dat heel erg dicht bij elkaar ligt dus ik kijk jullie even aan met de vraag of dat samengevoegd kan worden. Nadat de heer Dikkes het heeft ingeleid, komen we er vanzelf wel achter of dat nog een onderwerp is. En dan had ik nog Forza! over slimme volger en meetbaar maken. Zijn dat de onderwerpen? Heb ik dat zo goed opgevangen? Dan wil ik graag de heer Hekstra vragen het onderwerp hier in te leiden en de tweede termijn te openen.

De heer HEKSTRA: Ja voorzitter, mijn voorstel was om het zwemmen voor kinderen, en misschien ook wel voor volwassen, gratis aan te bieden Waarom? Vanwege de laagdrempeligheid en het belang van de veiligheid op dit vlak. We hebben in dit land toch vrij veel water en zeker ook in de recreatieve sfeer is het altijd belangrijk dat we kinderen, en wellicht ook volwassenen, goed kunnen laten zwemmen. We hebben natuurlijk een toevloed van vrij veel mensen met een buitenlandse afkomst van wie we niet altijd weten of ze kunnen zwemmen. De ervaring leert dat velen nog nooit gezwommen hebben en ook geen zwemles hebben gehad. Omdat wij dat in Nederland al jarenlang gewend zijn, zouden we daarin best wat kunnen betekenen. Mijn vraag is natuurlijk in hoeverre dat financieel haalbaar is. We hebben natuurlijk met de financiële component te maken. Maar vanuit de wenselijkheid vroeg ik me af in hoeverre daar al initiatieven toe zijn genomen de afgelopen jaren. Ik ben vrij recent hier binnengekomen, dus ik hoor graag de reacties van collega's over in hoeverre dit goed valt.

De VOORZITTER: Er verzamelt zich al een mooi aantal collega's. Mevrouw Van Goethem was als eerste. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter. Ik heb twee opmerkingen daarover. Opmerking één is misschien wel persoonlijk. Als jonge moeder die zich net aan het oriënteren is op zwemlessen kan ik u zeggen dat dat financieel inderdaad een heet hangijzer is en dat ik me afvraag hoe duur dat plaatje wel niet zou worden als je dat voor de hele gemeente gaat doen.
Politiek-inhoudelijk zou ik er eigenlijk voor willen pleiten om te kijken hoe we de kansenongelijkheid die hier ook een rol bij speelt, eventueel kunnen aanpakken. Dan heb ik het meer over bestaanszekerheid, zodat we gaan kijken hoe we voor gezinnen met een lager inkomen een betere tegemoetkoming kunnen regelen dan we nu hebben. Ik kijk eventjes naar de wethouder of we die nu al hebben. Die hebben we al wel. Volgens mij kan dat zeker weten worden uitgebreid en worden verbeterd.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen van Forza! wil ook reageren.

De heer VERMEULEN: Ik wil er eerst even aan helpen herinneren dat we het hebben over de startnotitie voor het versterken van de sociale basis. Wij hebben gelden gekregen voor een veertiental onderwerpen, waarvan de sociale basis er één is. Dat bedrag is € 1.056.000,00. Daar moeten we het dus mee doen, nadat we de visie hebben. Waar u eigenlijk om vraagt, heeft niets te maken met wat we vanavond aan het bespreken zijn. Ik zou voor willen stellen dat we, voordat we dat doen, als we dat gaan doen, eerst zorgen dat iedere dorpskern een zwembad heeft.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Ja, dank u wel voorzitter. Jong Haarlemmermeer doet mee! Daarin kun je onder andere berekenen of je recht hebt op een tegemoetkoming in de financiën voor zwemles tot een maximaal bedrag van € 610,00 afgelopen jaar op jaarbasis. Als moeder van drie kinderen van wie de jongste sinds vorig jaar geen zwemles meer heeft, weet ik hoe kostbaar dat kan zijn, mevrouw Van Goethem, dus als u tips wilt, wees welkom. Maar er zijn dus al mogelijkheden om iets in de richting van een tegemoetkoming voor zwemlessen te doen. Dus of we nog meer moeten doen, is een politieke keuze, maar er zijn al mogelijkheden.

De VOORZITTER: Ik krijg nog een reactie, ik wilde al bijna naar de afronding gaan. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja voorzitter, dank u wel. Wat je tegenwoordig op internet kunt vinden, is echt wonderbaarlijk. Ik hoorde ook de vraag wat de kosten ongeveer zouden zijn. We hebben ongeveer 160.000 inwoners. Gemiddeld starten kinderen tussen de vier en zes jaar met zwemles. Stel dat elk jaar 4% van de bevolking in deze leeftijdscategorie valt, dan zijn dat 6.400 kinderen per jaar. Een volledig zwemtraject tot diploma A kost gemiddeld tussen de € 600,00 en € 1.500,00 per kind. Laten we uitgaan van een gemiddelde van € 1.000,00 per kind. 6400 kinderen keer € 1.000,00 is € 6,4 miljoen per jaar. Dat gaan we met de begroting voor de sociale basis niet redden.

De VOORZITTER: Dank u wel voor deze informatie, mijnheer Beusenberg. Ik wil richting mijnheer Hekstra ook zeggen: u bent een hoop meer geïnformeerd door uw collega's, maar u krijgt de gelegenheid om met het onderwerp af te ronden.

De heer HEKSTRA: Ik ben verrast en ook blij met de informatie die ik net heb gekregen. Ik constateer in ieder geval dat er een bestaand programma is waarin tegemoetkoming kan worden gedaan. Die kosten… Op zich ben ik wel nieuwsgierig naar hoe die regeling er tot in detail uitziet, tot welk niveau wordt er vergoeding… Hoe kun je aan een vergoeding… Hoe kom je erachter dat zo'n vergoeding mogelijk is en waar is dit van afhankelijk? Dus ik zou graag geïnformeerd worden over dit beleid en misschien zijn er meer collega's die dat ook zouden willen.

De VOORZITTER: Wellicht is dat wat voor schriftelijke vragen.

De heer HEKSTRA: Wellicht volgen er nog schriftelijke vragen, want dat zal waarschijnlijk een technisch verhaal worden. Dank u voor de aandacht.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Goethem, wilt u uw onderwerp inleiden?

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik wilde eigenlijk de vraag inleiden waar volgens mij deze startnotitie toe oproept, namelijk: als raad moeten we een mening vormen of een visie meegeven of in ieder geval onze standpunten meegeven om tot een visie te komen. Ik heb in de eerste termijn eventjes meegeschreven met wat andere partijen al hebben genoemd. Ik had zelf in ieder geval sport al meegegeven, maar we hebben inmiddels een toezegging van de wethouder dat het stuk doordrenkt zal zijn van sportideeën. Innovatie en digitalisering werd al genoemd door D66. Net als de aandacht voor de mentale gezondheid. Van de PvdA hoorde ik 'inwonerszeggenschap, eigenaarschap, bestaanszekerheid en de rol van ontmoetingsplekken, het laagdrempelig houden en met name aandacht voor de jongeren en de jongerencentra'. Maar ik vroeg me ook af of er misschien vanuit die hoedanigheid bij de andere raadsleden of bij de raadsleden die ik nu net al heb genoemd, nog behoefte

is om toelichting te geven zodat we daar misschien nog wat meer in kunnen betekenen voor de wethouders.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. Er is toch iemand die aanstalten maakt om naar voren te komen. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, mevrouw Van Goethem miste nog dat Lid Koolmoes de leefomgeving iets meer uitgediept heeft meegegeven. Maar wat ik niet heb genoemd en wat ik wel gelezen heb toen ik ging lezen over andere gemeenten die dit gedaan hebben, is het stukje 'mensen met een lage sociaaleconomische status wat meer meenemen'. Dat miste ik ook een beetje in de startnotitie. Ondanks dat er wel SPUK-gelden daarvoor bestemd zijn. Misschien dat dat nog meegenomen kan worden in de uitvoering. Hoe staat GroenLinks daartegenover?

Mevrouw VAN GOETHEM: Mag ik daar antwoord op geven, voorzitter?

De VOORZITTER: Dat is goed.

Mevrouw VAN GOETHEM: Daar staan wij heel positief tegenover. Vanuit GroenLinks hebben we het liever niet over mensen met een lage sociaaleconomische status, want dat klinkt heel erg alsof ze daarin vastzitten en daar ook niets aan kunnen doen of nooit meer uit kunnen komen. Maar wat mij betreft, gaat het meer om de randvoorwaarden scheppen. Dan heb je het dus over bestaanszekerheid, dat dus volgens mij ook door mijn collega van de PvdA werd genoemd. Dus ik kan me daar zeker in vinden.

De VOORZITTER: Ik zie mijnheer Vermeulen van Forza! ook klaar staan, maar eventjes voor de duidelijkheid van het gesprek, dit gaat over aanvullende thema's op de twee thema's die al worden voorgesteld. Ja, er zijn twee extra thema's voorgesteld en het gaat om wat daarbuiten nog wordt gewenst. Oké, dus de vraag is wat Forza! daarvan vindt.

De heer VERMEULEN: Wat Forza! daarvan vindt? Ik denk eigenlijk dat we met de zes thema's meer dan voldoende hebben want het gaat niet over het vormen van de sociale basis. Ik denk eigenlijk dat wij in de gemeente Haarlemmermeer dat echt heel goed voor elkaar hebben. Het gaat over het versterken daarvan. Bij het versterken daarvan ga je kijken naar een aantal dingen dat extra aandacht behoeft. Als ik dan hoor dat er ook heel veel dingen genoemd worden waarvoor we aparte bedragen ter beschikking hebben gekregen die losstaan van het versterken van de sociale basis… We krijgen extra geld voor een lokaal sportakkoord en er zitten allemaal dingen in… Ik hoorde mentale gezondheid genoemd worden, maar dat maakt onderdeel uit van dat Gezond Leven traject, of hoe het ook heet, ik ben het nu alweer kwijt, dat GALA. Goed, alles wat ze bedenken bij de overheid over hoe we onze inwoners net zo gezond krijgen als de raad, zit erin. Dus al die dingen die genoemd worden, zitten in dat akkoord. Dus ik denk dat we ons moeten beperken tot een document dat ook behapbaar is met het budget dat we ter beschikking gesteld hebben gekregen.

De VOORZITTER: De inbrenger van het onderwerp wil echt nog even wat nuanceren voordat het debat verdergaat. Dus daar wil ik graag even de gelegenheid voor geven.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, hartelijk dank voorzitter. Ik denk dat mijnheer Vermeulen van Forza! en ik elkaar daar heel erg in kunnen vinden. Het gaat mij niet om het ellenlang extra thema's verzinnen met elkaar. Volgens mij kan dit prima onder de zes thema's vallen die we tot nu toe hebben gezien in het stuk. Maar het gaat me er met name om hoe we nu als raad – dit is de avond, dit is de mogelijkheid – mee kunnen geven aan het college wat wij het allerbelangrijkste vinden en welke nadruk wij willen leggen binnen die thema's. Daarbinnen heb ik inderdaad een aantal zaken genoemd waar wij uiteraard

al middelen voor krijgen als gemeente, maar waarvan ik het extra belangrijk vind dat die er goed in staan en waarvan ik vind dat die de integrale benadering het meest verdienen.

De VOORZITTER: Duidelijk. Wil mijnheer Vermeulen daarop reageren? Anders dan...

De heer VERMEULEN: Nee, ik wil gewoon zeggen dat ik heel goed begrijp wat u zegt, maar dat ik denk dat wij als raadsleden niet op de stoel moeten gaan zitten van de professional want dat is nu net wat straks opgehaald wordt en in die visie uitgewerkt zal worden. Ik denk dat, wat ons betreft, andere randvoorwaarden belangrijker zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Even inhakend, wellicht, op mevrouw van Goethem en mijnheer Vermeulen tegelijk. Er ligt nu een voorstel van zes punten. Mevrouw Van Goethem zegt 'dit is het moment om eventueel meer mee te geven wat we willen zien worden uitgelicht in die visie'. Die behoefte snap ik. Het is alleen ook nog wel een beetje praten in de ruimte waarvan ik denk 'misschien is het zodra de visie er is, het moment daarvoor en zijn we nu net even te vroeg'. Alle punten zijn benoemd wat mij betreft. Het beslaat ook alles. Alles is een heel ruim begrip. Ik hoor hier af en toe de nadruk gelegd worden op de mentale gezondheid, maar dat is onderdeel van het hele begrip gezondheid dus het wordt overal al benadrukt en uitgesproken. Dus wellicht moeten we de visie even afwachten zodat we, als die dan naar de raad komt, met elkaar kunnen zeggen 'dit is het moment, wat missen we nu nog concreet? Wat willen we verder uitgelicht? Wat vinden we onderbelicht?' Ik herken uw behoefte namelijk wel, maar ik vind het heel moeilijk concreet te maken wat ik nu mis als er nog geschreven moet worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Ik wil mij aansluiten bij de twee vorige sprekers. Ik heb al aangegeven 'het is ook de bedoeling dat we een scherp stuk krijgen en we moeten niet verzanden in een grote massa papierwerk en het moet dus werkbaar gehouden worden'. De thema's die er nu liggen, zijn voor ons echt voldoende.

De VOORZITTER: Als ik de reacties een beetje samenvat, maar dat mag u uiteraard doen, blijft het wel bij de zes thema's. Ik ben benieuwd hoe u het samenvat.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter. Wat GroenLinks betreft, blijft het dus ook bij die zes thema's. Om nog eventjes terug te komen op de punten die net nog genoemd werden, uiteraard gaan wij op het moment dat de visie er ligt opnieuw in discussie over die visie. Dat is absoluut het idee en uiteraard kunnen we dat dan scherper doen dan dat we dat nu doen. Maar volgens mij hebben wij ook altijd het mankement, zeker als het gaat om het Sociaal Domein, zeker als het gaat om zoiets breeds, dat we op het moment dat er dan een visie ligt, eigenlijk alleen nog maar ja en amen kunnen zeggen en eventueel hier en daar wat amendementen kunnen toevoegen. Dit is als startnotitie volgens mij expliciet de uitnodiging om te laten weten wat wij politiek vinden, wat wij politiek mee willen geven. Dat hebben we volgens mij ook wel gedaan, in een miniversie, denk ik. Dat het daarmee een lijvig stuk is, wil ik dus ook ontkennen want volgens mij kan het juist alsnog een heel mooi stuk zijn, onder die zes thema's, waarbij we dan wel hebben aangegeven dat we bijvoorbeeld extra aandacht willen voor sport en extra aandacht willen voor bestaanszekerheid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mooi afgerond. Het derde onderwerp, de heer Dikkes van de VVD.

De heer DIKKES: Ja, dank u wel voorzitter. We hebben het hier over de thema's die meegenomen moeten worden in de startnotitie. Dat is heel belangrijk. Maar ik denk ook dat het aan de projectleider is om te kijken wat er allemaal in valt. Maar ik denk dat daarboven nog de vraag staat 'hoe willen wij nu als gemeente kijken waar onze verantwoordelijkheid begint en eindigt?' Willen wij voor iedereen die iets heeft het probleem oplossen? Verwachten we dat inwoners dat zelf doen? Waar ligt die grens? Ik denk dat dat belangrijk is om mee te geven want binnen elk thema zul je een grens moeten bepalen. Ik ben benieuwd hoe de collega's daarover denken.

De VOORZITTER: Ja, hoe zien jullie de grens? De heer Vermeulen, Forza! Dit sluit erg aan op uw onderwerp hè?

De heer VERMEULEN: Ja, dit sluit precies aan op een van de twee onderwerpen die ik aandroeg. Dat was inderdaad dit; wat voor gemeente willen we zijn? Forza! wil meegeven dat wij graag een gemeente zouden zijn die participerend is en niet sturend. Geen gemeente die van bovenaf oplegt hoe we onze inwoners gezond en gelukkig maken, maar wel alle kansen bieden voor de inwoners om dat zelf te doen. Dus kortom, kaderstellend.

De VOORZITTER: Kaderstellend. Mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Ik vind het een heel goed onderwerp want hoever gaan we? Daar gaat het eigenlijk om. Hoeveel sturing willen we daaraan geven? We hebben al heel veel faciliteiten die worden, voor zover ik weet, heel goed gebruikt. Dus wij zien daar de rol in: het faciliteren zoals we dat nu doen, maar zeker niet forceren, niet betuttelen, niet met te veel opdrachten komen en gebruik maken van wat er al is binnen de gemeente.

De VOORZITTER: Mevrouw Denie, PvdA.

Mevrouw DENIE: Dank u wel. Wat ons betreft, is het echt superbelangrijk om ongelijk te investeren voor gelijke kansen. Waar een individu het kan, moet hij of zij het zelf doen. Maar als het zo dreigt te zijn dat dat niet lukt, dat iemand dat niet kan of daar heel dicht bij in de buurt komt, denk ik dat wij als gemeente bij moeten springen om ergere problemen en daarmee hogere kosten te voorkomen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Ik vind het altijd wel grappig te horen hoe mensen stukken lezen en ik ze dan net anders lees. Ik lees 'we faciliteren een basis'. Uit die basis kunnen zorgpartners en collega's putten en wij hebben alleen maar die basis die we geven, maar we geven de lijn aan. Ik denk dat onze zorgpartners gewoon hun werk doen, zoals ze dat moeten doen en wij moeten helemaal niet op die stoel gaan zitten, denk ik.

De VOORZITTER: Mijnheer Hekstra, ChristenUnie-SGP.

De heer HEKSTRA: Ja voorzitter, ik heb in mijn inbreng al aangegeven dat de zorg georganiseerd moet worden, mensen moeten gemobiliseerd worden om te participeren en elkaar die zorg te geven. Waar liggen dan de grenzen qua verantwoordelijkheid? Ik denk dat het een vrijwillig aanbod is vanuit de overheid als vangnetsysteem, zeg maar, en daar waar nodig kun je ook financiën geven, zoals net ook met het zwemmen bijvoorbeeld, zodat er een regeling is om tegemoetkoming te krijgen, mits het voldoet aan de kaders. Op dezelfde wijze kun je op allerlei terreinen kijken 'waar ligt de eigen verantwoordelijkheid?' Zoveel mogelijk natuurlijk bij de samenleving. We willen betutteling voorkomen en willen voorkomen dat mensen in de zorg gedwongen worden, maar mensen hebben ook de vrijheid

en de uitdaging nodig om zelf die keuzes te maken. Dus ja, dat hangt een beetje af van naar welk gebied je kijkt en hoe je dat gaat formuleren.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker, D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. In het coalitieakkoord staat natuurlijk 'niemand mag tussen wal en schip raken'. Ik denk dat dat de grens is. Zoveel mogelijk zelfstandigheid van onze inwoners en zelfredzaamheid, dat willen we natuurlijk ook allemaal, maar juist voor die groep mensen waar dat dus niet lukt, moeten wij er als overheid zijn. Daar moeten wij tijdelijk taken kunnen overnemen of kunnen ontzorgen. Dat is volgens mij precies wat in het coalitieakkoord wordt bedoeld met 'tussen wal en schip'. Daar willen we niemand terugzien, dus als het gaat over die sociale basis, is dat volgens mij de grens die we moeten bewaken met elkaar.

De VOORZITTER: Volgens mij roept dit twee reacties op. Of niet? Ik kijk even naar mevrouw Elfers. Is dat een reactie op mevrouw Knikker?

Mevrouw ELFERS: Aanvullend, maar vooral een reactie op mijnheer Dikkes, dus als mijnheer Vermeulen echt op mevrouw Knikker wil reageren, laat ik dat voor gaan.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mijnheer Vermeulen, Forza! Oké, dan is het gewoon het nieuwe punt van mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Wie weet komt het terug. O ja, gaat uw gang dan maar, heel snel.

De heer VERMEULEN: Ik hoor eigenlijk dingen die we allang doen; mensen die niet mee kunnen komen, worden al meegenomen. Mijn vraag bij wat u nu zegt, is: is dat het versterken van de sociale basis? Volgens mij is die sociale basis echt de ondergrond daarvan en voor mensen die niet meekomen of die in armoede raken of die problemen hebben, hebben we al van alles opgetuigd. Maar dat staat los van het feit dat je een sterke sociale basis hebt. De sociale basis is het dorpshuis, dat zijn de faciliteiten in de wijk, dat zijn alle kansen die mensen hebben om te ontmoeten. Dat doen we hier al gewoon ongelooflijk goed. We kunnen gewoon opschrijven wat we doen en klaar. Maar we moeten nu eenmaal van de overheid dit doen dus laten we dat dan maar doen.

De VOORZITTER: Is het ook nog een reactie, mevrouw Knikker? Dan wordt het een beetje…

Mevrouw KNIKKER: Even heel kort op mijnheer Vermeulen. Ja, die sociale basis is inderdaad alles wat in de directe leefomgeving van onze inwoners is. Maar de vraag was hier 'wanneer moeten wij als overheid misschien een stapje extra zetten of wanneer is het niet aan de overheid, maar kan dat aan de vrijwilliger of aan de mantelzorger worden overgelaten?' Volgens mij hebben we daar inderdaad allemaal beleid voor. Dat willen we terugzien in die sociale basis, maar de overheid is altijd het laatste vangnet, daar waar, ook als je integraal werkt, toch mensen tussen wal en schip dreigen te raken ondanks alle faciliteiten en ondersteuning die al geboden wordt. Dat is volgens mij de essentie.

De VOORZITTER: Dan nu wel, mevrouw Elfers, HAP.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Ja, dan maar in reactie op alle voorgaande sprekers voor mij. Wat voor gemeente willen we zijn? Aansluitend op wat mevrouw Knikker van D66 zei, dat vinden wij zo mooi aan ons coalitieakkoord, 'niemand tussen wal en schip'. Aanvullend op wat mijnheer Vermeulen zei: ja, we hebben inderdaad heel veel beleid. We doen al heel veel goed en vandaar ook dat er een

visie komt die verbindt, versterkt en verbetert daar waar mogelijk. Dus wat voor gemeente willen we dan zijn wat HAP betreft? Wij zijn heel blij dat dat stukje preventie nu wat duidelijker naar voren zal komen. Dat is iets dat we al een tijdje bepleiten, dat we al een aantal jaar bepleiten. Het is lastig meetbaar te maken, wat levert dat nou op? Maar er zijn heel veel onderzoeken over dat dat daadwerkelijk wat oplevert, waardoor je ze in andere portefeuilles niet tegenkomt. Dat is natuurlijk iets heel belangrijks, juist omdat dit thema zo allesomvattend is en eigenlijk over alles gaat en daardoor ook heel breed is. Dat is de gemeente die we, wat ons betreft, willen zijn: niemand tussen wal en schip.

De VOORZITTER: Ik zie hier nog twee mensen bij de interruptiemicrofoons staan. Mevrouw Van Goethem, voor u uw punt echt helemaal vergeet, GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Het punt wordt alleen maar groter, voorzitter. Wat voor gemeente willen we zijn? Volgens mij hoor ik nu heel erg zeggen 'we willen een faciliterende gemeente zijn, niemand tussen wal en schip'. Ja, dat doen we dus al. Dat doen we op dit moment al. Dus mijn vraag is dan eigenlijk terug aan de heer Dikkes en aan de andere raadsleden: wat gaan we dan nu extra doen of beter faciliteren? Als ik die vraag dan voor mezelf al mag beantwoorden: we hebben nu verschillende gebiedssessies gehad en we zien en horen eigenlijk iedere keer van onze inwoners terug dat er wel degelijk in die preventieve sociale basis veel meer te doen valt. Dan kunnen we wel zeggen 'we zijn er als gemeente alleen maar op het moment dat een inwoner het zelf niet meer kan of het misschien net niet zelf meer kan', maar volgens mij zitten we hier juist aan het stuur om nog even net dat stapje extra te doen en bijvoorbeeld ook te zorgen dat de dorpskracht wordt verbeterd in onze kernen.

De VOORZITTER: Ja. Dus wat gaan we anders doen dan we nu al doen? Dat roept reactie op. De heer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Ik zat erop te wachten want er zat een reactie aan te komen op mij, had ik gehoord. Wat u zegt, is natuurlijk heel erg waar. Je moet inderdaad zorgen dat onze inwoners in staat zijn en alle tools hebben om elkaar te helpen. Het instappen van de gemeente in de zaken die mevrouw Knikker net genoemd heeft, moet echt een soort last resort zijn. Dus bij een stevige sociale basis faciliteer je eigenlijk dat onze inwoners in staat zijn om elkaar te helpen. Als we dat goed doen en we luisteren goed naar onze inwoners, bijvoorbeeld als ze in Lisserbroek in allemaal nieuwe wijken al ideeën hebben dat daar bijvoorbeeld ruimte moet zijn om dat te doen, moeten we daar goed naar luisteren en zorgen dat we dat mogelijk maken. Als we dat doen, bieden wij een stevige sociale basis.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers, HAP.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. In reactie op mevrouw Van Goethem op dit punt 'wat gaan we dan verbeteren?' Nou ja, wat gaan we verbeteren? Er komt ook een uitvoeringsprogramma naar aanleiding van de opgestelde visie straks. Dan komt er een beleid en dan een uitvoeringsprogramma dus ik ga ervan uit dat we daar in ieder geval ook verbeterpunten in kunnen terugzien en anders moeten we met elkaar weer in gesprek gaan over al het beleid dat eronder hangt om daarnaar te kijken. We horen natuurlijk best veel punten, of het nu over participatie gaat, over uitkomsten van participatie of over andere zaken, in die gebiedssessies, maar ook gewoon van inwoners die je aanschieten op het schoolplein, of via de mail bij wijze van spreken, waar de schoen wringt. Dan is het aan ons om dat geluid hier over te brengen en dan met elkaar te kijken 'waar moeten we dan wat verbeteren?' Dus ik hoop zeker dat dat in dat uitvoeringsprogramma ook nog naar voren komt.

De VOORZITTER: Ik wil u wel uitdagen om iets korter te reageren, ook gezien de tijd. Mevrouw Roos, en mevrouw Koolmoes willen graag nog het woord en daarna wil mevrouw Van Goethem nog terug reageren.

Mevrouw ROOS: Ik wilde er eventjes op aanhaken. Het gaat daar inderdaad meer om de uitvoering. De visie geeft aan 'we willen faciliteren'. Dat is natuurlijk heel mooi, maar dan gaat het om de uitvoering. We zijn naar de gebiedssessie geweest en ik kan me nog herinneren dat we bij Zwaanshoek hebben gestaan. Er zijn mensen die dan heel expliciet zeggen 'we hebben een heel goed concept, alleen straks liggen we niet meer in het centrum. We willen naar het centrum toe. Dan komt de gemeente in het spel en dan geeft ze niet thuis'. Dan hebben we het over uitvoering. Luisteren naar de mensen en het dan faciliteren, echt faciliteren.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter, ik zie het anders. Ik denk dat de startnotitie juist het integrale document wordt waarin al het beleid dat we al hebben in elkaar grijpt. Het gaat gewoon samen zo meteen: de eenzaamheid en de mantelzorg en de mentale gezondheid. Juist door deze startnotitie en de uitvoering straks, zul je zien dat het in elkaar gaat grijpen. Je zult zien dat als iemand al met mantelzorg bezig is, er ook meegekeken wordt vanuit de invalshoek van eenzaamheid of uit de hoek van mentale gezondheid, of misschien wel leefomgeving. Ik zie het meer zo dat deze versterking van de basis maakt dat die verschillende domeinen meer samengaan.

De VOORZITTER: Meer samen dus. Heeft u echt nog een punt hierop toe te voegen? Anders zou ik willen vragen aan de heer Dikkes om het punt af te ronden want we hebben nog een onderwerp.

Mevrouw VAN GOETHEM: Nee voorzitter, dan houd ik het heel kort, maar dan denk ik dat ik me heel erg kan aansluiten bij de laatste woorden van Lid Koolmoes. Het gaat er inderdaad om te zorgen dat die verkokering vermindert en tegelijkertijd gaat het om beter kijken wat we dan nog missen in de bestaande zaken om eventueel nog te verbeteren. Dank u.

De VOORZITTER: Dan wil ik nu het woord geven aan de heer Dikkes om het onderwerp af te ronden.

De heer DIKKES: Ja, dank u wel voorzitter. Voor mij is het redelijk duidelijk. Ik heb het idee dat er wel een gemene deler is. Het is vooral het samenbrengen van wat we al doen. Wij hebben een verantwoordelijkheid als gemeente om te faciliteren en er ligt een grote verantwoordelijkheid bij de inwoners zelf om dingen op te pakken. De vraag blijft nog wel een beetje – want we willen dat niemand tussen wal en schip valt en ik denk dat dat heel duidelijk is en een basis moet zijn – hoe groot dan de wal is waar je iemand op trekt. Haal je iemand dan alleen tussen wal en schip vandaan en help je hem dan weer verder en geef je die verantwoordelijkheid terug? Of blijven we daar heel lang bij? Ik denk dat dat de uitdaging is voor degene die de startnotitie schrijft. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nu hebben we nog één onderwerp, maar nog zes minuten. Gaan we dat redden? Ja, dat gaan we redden. De heer Vermeulen en als u een opmerking heeft daarover, gewoon meteen gaan staan.

De heer VERMEULEN: Ruim de tijd om het te introduceren. Er zijn twee dingen die ik heb gezegd. Dat is 'slimme volger zijn', want er zijn namelijk al enorm veel van deze visies uitgewerkt en daar kunnen wij ons voordeel mee doen. Ik heb daarbij gezegd, als wij die visie maken: meetbaarheid. De wethouder gaf net al aan dat dat natuurlijk heel moeilijk is want preventie kun je niet meten. Ik wil meegeven, dat staat ook in dat onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut, dat als je geen goede financiële onderbouwing hebt en geen goede meetbaarheid – en we zitten weer met bezuinigingen die voor de deur staan – het eerste dat je schrapt de dingen zijn waarvoor geen enkel bewijs is dat ze werken. Alleen daarom al zou je in dit stuk in moeten bouwen dat je daar meetbaarheid bij maakt en dat je kunt

laten zien wat je terugkrijgt voor het geld dat je eraan uitgeeft. Ik hoop echt dat, als dit uitgewerkt wordt, daar een stuk ligt waar die meetbaarheid wel in zit.

De VOORZITTER: Is iemand het daarmee oneens? Mevrouw Denie, PvdA.

Mevrouw DENIE: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij dat mijnheer Vermeulen dit aanhaalt want ik was daarstraks door mijn spreektijd heen. Ik kan mijnheer Vermeulen volgen, maar ik wil echt even meegeven – dat gevoel had ik ook heel sterk bij de rest van de raad, niet bij iedereen, maar bij de meeste sprekers – dat de beste dingen niet altijd meetbaar zijn. Dat is een kijk die je kunt hebben op beleidskunde en dat is dus in die zin een politieke keuze die we hier maken. Er zijn dingen, specifiek in het Sociaal Domein, die niet meetbaar zijn met getallen, maar wel een bewezen effect hebben. Ik denk dat het heel belangrijk is om daar toch in te investeren en je niet blind te staren op cijfers die vaak heel weinig zeggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker, D66 en graag beknopt.

Mevrouw KNIKKER: Ik ga mijn best doen voorzitter. Ik kan mij aansluiten bij mevrouw Denie. Met data-analyse, daar had ik het natuurlijk ook al over, kun je het een en ander meten, maar een kwalitatieve analyse, ervaringen en gesprekken met inwoners en de organisaties die juist investeren en werken aan die preventie, is net zo waardevol en relevant als het meten van wat het beleid doet en wat we zien aan de andere kant. Dus volgens mij moet je op beide terreinen inzetten. We hebben in de raad die discussie over 'wat niet meetbaar is, heeft misschien geen waarde', al eerder gehad. Daar zit maatschappelijke waarde in en dat kwantificeren is heel ingewikkeld. Maar volgens mij zijn naast die kwalitatieve data, gesprekken van inwoners en de ervaringsdeskundigen die hieraan werken net zo waardevol.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Goethem, GroenLinks. Zijn er buiten deze mensen nog meer mensen die wat willen zeggen? Zo niet, dan wil ik het bij deze mensen laten.

Mevrouw VAN GOETHEM: Oké, dan zal ik proberen het ook kort te houden. Voorzitter, wat ons betreft, kunnen we inderdaad op heel veel punten slimme volger zijn en dat gaat dan ook om data. Ik kan me helemaal aansluiten bij de woorden van de PvdA en D66 hierover. Heel veel dingen zijn niet meetbaar en moeten we ook niet meetbaar willen maken want het gaat alleen maar heel veel geld kosten. Dus laten we vooral slim volgen, ook als het gaat om meetbaarheid, en kijken waar we op landelijke trends en dergelijke kunnen aansluiten. We weten volgens mij ook al heel veel hierover. Laten we dat op een slimme manier bundelen bij waarstaatjegemeente.nl bijvoorbeeld. Laten we daarnaast kijken – daar ben ik dan echt voorstander van – naar hoe we slimme volger kunnen zijn aan de ene kant, maar ook kunnen zorgen dat we, zoals volgens mij mevrouw Roos ook al aangaf, het wel een Haarlemmermeers verhaal houden want dat verdienen onze inwoners ook.

De VOORZITTER: Mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Ja, dank u wel. Ik wil even inhaken op dat meetbaarheid zijn van dingen. Niet alles is natuurlijk zo duidelijk meetbaar, maar sommige dingen zijn wel meetbaar in die zin dat je kunt meten hoeveel mensen je faciliteert. Als je iets opzet en er komen maar vijf mensen, is het dan wel rendabel? Het risico bestaat dat je goedbedoelde, maar weinig effectieve maatregelen neemt. Dan gaat het dus om 'moet je dan alles schuiven onder die sociale samenhang? Of moet je daar dan ook keuzes in maken?'

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers, HAP.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel voorzitter. Naast het feit dat ik niet wil herhalen, omwille van de tijd, wat D66, GroenLinks en PvdA hebben gezegd, want daar kunnen wij ons achter scharen, wil ik mijnheer Vermeulen er ook even op attenderen dat we ook al onderzoeken hebben over waar u aan refereert in Haarlemmermeer. Een aantal jaar geleden kwam Meerwaarde bijvoorbeeld met een onderzoek. € 2,00 aan de voorkant investeren, leverde € 4,00 aan de achterkant op. Dus laten we dat vooral ook meenemen en niet alleen de plussen en minnen op een ander gebied.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ik zit zo te denken, mijnheer Vermeulen vraagt eigenlijk 'willen we een slimme volger zijn of willen we zelf het wiel uitvinden?' Hebben we daar niet juist straks die hele dure projectleider voor die dat allemaal gaat doen en die naar de gemeenten gaat kijken? Dan denk ik dat we op sommige punten een slimme volger zullen worden en op andere punten hoop ik dat we het wiel opnieuw uitvinden, vooral bij de eenzaamheidsvraagstukken. Dus ik denk dat wat mijnheer Vermeulen vraagt, straks komt bij de volgende notitie die naar ons toe komt, bij wat de projectleider heeft bedacht waar we dan over in gesprek kunnen gaan.

De VOORZITTER: Mooi. U mag het onderwerp afronden.

De heer VERMEULEN: Heel mooi, we gaan het gewoon precies redden in de tijd. Ik ben blij dat mevrouw Roos begrepen heeft wat ik bedoelde. Je kunt inderdaad heel goed meten met wat je in de wijk neerzet, wat je daar aan meerwaarde haalt. Heb je een dorpshuis waar je door je inzet door je versterking van je brede sociale basis iedere week meer bezoekers ziet, dan ben je succesvol bezig. Gooi je ergens heel veel geld tegenaan en alles blijft zoals het altijd was, dan zou je kunnen zeggen 'dan kan je het misschien beter anders besteden'. Dus er is wel zeker meetbaarheid. Het is jammer dat heel veel mensen als ik het woord 'meetbaarheid' noem, een allergische reactie schijnen te krijgen maar het is helemaal niet gek om na te denken over geld dat je uitgeeft. Ik hoop echt dat we dat terugzien in de visie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank jullie wel allemaal. Dan concludeer ik dat het stuk voldoende besproken is en dat het naar de stemmingen doorgeleid kan worden. Als we vanavond ermee instemmen dat het raadsplein van 27 maart a.s. vervalt, is dat op 10 april 2025. O ja. Er zijn nog technische vragen die beantwoord zullen worden. Dan kijk ik naar mijn rechterkant. Dat gaan we zien. Dan sluit ik hierbij de vergadering.